

Jaroslav Horejc – Umění ve službách státu

Comenius Museum Naarden, Nizozemí

Termín: 26. 10. 2017 – 28. 2. 2018

Mistr českého art deca Jaroslav Horejc (1886-1983) se po osmdesáti letech symbolicky vrátil do nizozemského Naardenu. V roce 1937 se podílel na rekonstrukci zchátralé kaple s ostatky učitele národů Jana Amose Komenského. Navrhl osm reliéfů pro uměleckou mříž před Komenského hrobem, zobrazující důležité momenty v životě tohoto pedagoga a myslitele. Jeho prací je i monumentální svícen stojící vedle hrobu Komenského.

Naarden

Zakázka pro Komenského kapli patřila k mnohým, které Horejc realizoval pro stát. Proto je na výstavě představován nejen jako mistr českého art deca, či důležitý představitel českého kubismu, ale také v souvislosti s pracemi, díky nimž se podílel na budování vizuality Československa. Realizoval zakázky určené pro diplomacii a jeho díla se díky svým kvalitám stala ambasadory československé moderní kultury za hranicemi země. Kariéra Jaroslava Horejce vyvrcholila v roce 1925 udělením Grand Prix v oboru skla na Mezinárodní výstavě dekorativního umění v Paříži. Jeden z oceněných pohárů je na výstavě v Komenského muzeu v Naardenu také k vidění. Jde o pohár Kanaan – země blahobytu a plodů. Nádherná řezba do skla zachycující bohatství země Kanaan je alegorií Československa, které v době mezi válkami patřilo mezi nejvýznamnější země světa.

Výstava je také věnovaná Horejcovu angažmá v rámci pražské zednářské lóže Sibi et Posteris. Byl jejím členem a také autorem slavnostních klenotů se znaky jednotlivých funkcí lóže. Poprvé je na této výstavě představena dosud neznámá socha alegorie zednářství, která byla objevena v Česku krátce před zahájením výstavy. V Komenského muzeu je tato socha vystavena v blízkosti jiné figury, kterou Horejc vytvořil pro zednářskou lóži v Haagu. Akcent na zednářství v této výstavě není náhodný, zednářská symbolika ovlivnila i autory rekonstrukce Komenského kaple v Naardenu. Dílo Jaroslava Horejce patří k těm s mezinárodním renomé. Předměty, které navrhl, najdeme ve sbírkách v USA, Francii, Švédsku či Rakousku a jako vybavení veřejných prostor in situ ve Švýcarsku, či právě v Nizozemí v Naardenu.

Ženeva

Ve stejný den jako vernisáž Horejcovy tvorby v Naardenu proběhne v sídle Světové obchodní organizace v Ženevě slavnostní představení obnovených lustrů z tamní knihovny. Lustry vznikly pro prezentaci Československa na Mezinárodní výstavě dekorativního umění v Paříži v roce 1925. Po skončení výstavy se zpět do Československa nevrátily, stát je daroval Mezinárodní organizaci práce, pro interiéry nové budovy ředitelství. Budova měnila majitele a na unikátní lustry se zapomnělo. Při přípravě výstavy Jaroslav Horejc. Mistr českého art deca byly v Ženevě objeveny. Chyběly jim ale skleněné části. Díky spolupráci Ministerstva průmyslu a obchodu se podařilo ve firmě Preciosa lustry restaurovat do původní podoby.

Dílo Jaroslava Horejce dodnes výjimečným způsobem reprezentuje naši zemi v zahraničí.

Ležáky

Autorkou výstavy Jaroslav Horejc. Umění ve službách státu je Martina Lehmannová, nová ředitelka Památníku Lidice pečujícího o národní kulturní památky Lidice a Ležáky. Při přípravě výstavy v Naardenu oslovil Památník Lidice školy k účasti na soutěži Květy pro Ležáky. Děti vytvářely věnce symbolicky pro Jana Amose Komenského. Vítězný věnec vytvořený žáky 5. třídy základní školy v Nasavrkách byl dovezen do Naardenu a je nyní zavěšen v kapli nad Komenského hrobem.

Výstava Jaroslav Horejc. Umění ve službách státu vznikla ve spolupráci Comenius Musea v Naardenu, Musea Jana Amose Komenského v Uherském Brodě a Uměleckoprůmyslového musea v Praze.

Autorka výstavy: Martina Lehmannová

Spolupráce: Lenka Pospíšilová, Veronika Mědílková, Ivana Quilezová

Grafický návrh: Lenka Jasanská

Instalace: Alexandra Haluzová

Popisky obrázků

01. Jaroslav Horejc v ateliéru, kolem 1930, Arthouse Hejtmánek

02. Kaple Jana Amose Komenského v Naardenu, 1937, Comenius Museum v Naardenu, Muzeum Jana Amose Komenského v Uherském Brodě

03. Pohár Kanaan – země blahobytu a plodů, 1922, Uměleckoprůmyslové museum v Praze

04. Věnc pro Jana Amose Komenského, Základní škola Nasavrky

